

DE STROOPER

door
W. SCHIPPERS.

NIJKERK
G.F. CALLENBACH

Moogenbos

De draaier nam de buks in de handen, blz. 9

DE STROOPER

DOOR

W. SCHIPPERS

TWEEDE DRUK

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

't Is Zaterdagavond. Brandend heet is de zomerdag geweest; nu neigt de zon ten ondergang, en zendt haar stralen schuin door de hooge ramen van het fabrieksgebouw.

Nog dreunen de zware slagen van den stoomhamer in de smederij, en klinken de aanbeelden onder den forschen slag der vuurwerkers. Nog draaien de stelplaten der draaibanken rusteloos rond, en vervolgen de stalen beitels hun weg door het harde metaal; doch aan alles is merkbaar, dat de hand van den machinist spoedig door een flinken draai aan het wiel van den afsluiter aan den arbeid een einde zal maken.

Zaterdagavond! Door alle werklieden wordt hij blijde begroet, want al heeft men liefde voor zijn vak, en lust in den arbeid, dat neemt niet weg, dat als men van den Maandagochtend tot den Zaterdagavond zich in het gedreun van de fabriek bevindt, men met vreugd den stillen rustdag ziet naderen.

Zal de dag van morgen echter voor allen een stille rustdag zijn? Vraag het eens aan dien

jonkman daar, aan die draaibank, wiens oog werktuiglijk op de stalen stang gevestigd is, die snel tusschen de centers ronddraait en waarvan zijn beitel lange krullen afsnijdt.

Zijn gedachten verwijlen op een gansch ander terrein. Voor zijn verbeelding verrijst een groene wildernis van riet en biezen; en die wildernis bevolkt hij met eenden en talingen, met snippen en reigers, en zichzelf ziet hij daar ronddwalen, door dik en dun, met den vinger aan den trekker van het geweer, want die jonkman, overigens zoo eerlijk als goud, is een hartstochtelijk liethebber van stroopen.

Laat ons eerst zien wie hij is, en daarna hoe hij strooper werd. Daartoe is het noodzakelijk een paar jaar terug te gaan.

Op ongeveer een half uur loopens van de fabriek, waar hij werkt, ligt het kleine dorp, waar hij geboren is, en dat ook thans nog zijn woonplaats is. Zijn oude vader, een oudere broeder en een jonge boerendeern, die de huishouding waarneemt, zijn zijne huisgenooten.

En achter het kerkje, daarginds op het groene kerkhof, ligt zijne moeder, die hij zoo liefhad en die hij drie jaren geleden door den dood verloor. Zij rust in de nabijheid van zijn oudsten broeder, die jaren geleden jammerlijk verdronk, en wiens droevig einde ook moeders dood verhaastte, want sinds dien nood-

lottigen winterdag, toen men haar kloeken zoon met de schaatsen aan de voeten en hard bevroren kleëren binnen droeg, was haar gezondheid geknakt.

Altijd had Willem een voorliefde gehad voor de vrije natuur, en steeds was hij meer geneigd de stilte van weide en veld op te zoeken dan zich in druk gezelschap te begeven.

Toen zijn schooltijd was geëindigd, kwam hij bij een smid op een naburig dorp in de leer, en na daar een paar jaar te hebben doorgebracht, vond hij werk op de machinefabriek, waar wij hem thans aantreffen.

Hier kwam hij in aanraking met lieden van allerlei slag. Velen hiervan, voornamelijk jongelieden, hielden er een zeer lichtzinnige levensbeschouwing op na, hetgeen niet naliet ook op Willem zijn invloed uit te oefenen.

Zijn brave vader en innig vrome moeder hadden hem reeds van jongsaf geleerd steeds God voor oogen te houden, en onder alle omstandigheden des levens op Hem te vertrouwen, die uitkomst geven kan, zelfs dan, wanneer alles ons schijnt te begeven.

Doch onder de vroolijke makkers en in den omgang met lieden, die slechts de lichtzijde van het leven zochten, verflauwde de indruk van moeders woord, en vaders vermaning werd in den wind geslagen.

Niet dat Willem deelnam aan losbandige vermaken, o neen, want van dronkenschap of andere dergelijke zonden had hij een innigen afkeer, maar dingen, die hem in vroegere jaren kwaad toeschenen, leken hem thans niet zoo heel erg. Kwam nu en dan het kloppertje daarbinnen hem vertellen, dat dit of dat niet goed was, steeds viel het hem gemakkelijker die stem tot zwijgen te brengen. Welk een indrukwekkende waarheid bevat toch het woord van den psalmdichter:

Waarmede zal de jongeling zijn pad,
Door ijdelheên omsingeld, rein bewaren?

Zijn grootste genoegen was, des Zondagsmorgens, wanneer alle menschen op het dorp nog sliepen en slechts het gezang der vogels de plechtige stilte in de natuur verbrak, in zijn werkpak door weiden en grienden te dwalen, bewonderend den weelderigen plantengroei. Dit, op' zichzelf, was niet iets, waar kwaad in stak, doch meer dan eens trof hij op de een of andere afgelegen plek een strooper aan, die met den vinger aan den trekker van het geweer op haas of eend loerde.

Dan bleef Willem bij hem, daar het meest altijd iemand was uit zijn dorp, en als dan het schot knalde en het wild viel, bekroop hem een onweerstaanbaar verlangen ook een ge-

weer te bezitten en te stroopen zooals hij; niet met de gedachte aan geldelijk gewin, o, neen, maar enkel uit begeerte naar het verboden jachtvermaak.

De gelegenheid om in het bezit van een geweer te komen deed zich onverwachts voor, en wel op de volgende wijze.

't Was op een winteravond. Allereigen was de rivier met drijfijis bedekt; stoombooten en baggermolens hadden de haven gevuld, die bij de fabriek behoorde, waar Willem als metaal draaier werkzaam was.

De machines werden nagezien, en de gedwongen rusttijd werd besteed met herstellen van wat niet in orde was.

Het was juist schafttijd, en Willem bracht een bezoek op een kleine boot, waarvan de machinist een goede kennis van hem was.

Een nette flinke jonge kerel was het. Vroolijk begroette hij den metaal draaier, die bij hem aan boord stapte. „Ha! Wim, kom je me even opzoeken op deze kast; daar doe je goed aan. Hier, duikel niet van de trap, neem dit bankje, en laten we een bak warme koffie drinken, want 't is erg koud buiten.”

„Ben je geheel alleen aan boord, Joost?” vroeg Willem.

„Ja; kapitein en dekknecht zijn naar huis, dus ik ben heer en meester op de boot, zoolang

de vorst aanhoudt en de vaart gestremd is."

„Ik mag maar lijden," vervolgde Joost, „dat de lucht helder blijft. Wij hebben volle maan, en het zou mij al bijzonder tegenvallen, als ik dezen nacht daarginds op dat rietgors niet een paar eendebouten bemachtigde, want bij zonsondergang zag ik een ganschen zwerm in die richting neerstrijken."

„Durf je te stroopen, Joost?" vroeg de draaier, „dat is toch niet in den haak, en als de jacht-opziener je betrapt, dan is het boete betalen of de gevangenis in."

„Mij betrappen? Ba! Ik ben nergens bang voor, en wel 't minst voor een veldwachter of koddebeier, en wat het niet in den haak zijn betreft, daar zal mijn geweten mij niet om plagen. Ik durf zeggen, dat ik nimmer iets wegnam dat een ander toebehoorde, maar het wild, dat vandaag hier en morgen daar is, en door niemand gevoed of verzorgd wordt, behoort zoo goed aan mij als aan dezen of genen rijken meneer, op wiens jachtgrond het zich toevallig bevindt als hij het onder schot krijgt." Met deze onder stroopers gewone redeneering trachtte de machinist Willem wijs te maken dat stroopen heelemaal geen kwaad is, terwijl hij toch evengoed als Willem overtuigd was, dat het een even ernstige zonde is als stelen.

„Er is wel iets waars in hetgeen je daar zegt, Joost, maar toch, het woord strooper is een leelijk woord. Men mag bovendien in deze streek geen schot lossen, ook al koopt men een jachtacte, want alle jachtgronden behooren aan heeren, die een paar keer per jaar komen jagen en er zich overigens niet vertoonen.”

Joost antwoordde niet, maar stond op, en haalde na eenig gerommel uit een kast twee geweren.

„Kijk!” sprak Joost, „dezen tweelooper heb ik pas gekocht. Hij kost mij veel geld, maar dat is minder. Ik behoef voor niemand te zorgen, en mijn geld verdrinken of verbrassen doe ik niet, dus waarom zou ik het dan niet besteden aan iets dat mijn lust en mijn leven is?”

„En deze buks,” vervolgde de machinist, „heb ik reeds jaren en ik beloof je, Wim, dat je vreemde oogen zou opzetten, als je eens wist, hoeveel wild ik daar al mede geschoten heb!”

De draaijer nam de buks in de handen, en bekeek ze met glinsterende oogen.

„Ja,” sprak hij, „dat moet een goed geweer zijn: de loop van getrokken staal, het slotwerk scherp en stevig, de kolf van essenhout. Hoor! hoe helder hij in zijn rust springt, knik,

knak." Richtend, legt hij de buks aan den wang, en glimlachend kijkt de machinist toe.

„Je zou een goed schutter worden, kameraad! En een behendig strooper, want je oog is scherp, en je hand vast; je bent vlug als een kat, en kunt loopen als een jachthond. Wat zou je er van zeggen als ik je deze buks voor een bagatel verkocht? Ik zelf gebruik toch den dubbelloop, maar om te beginnen is een geweer met enkelen loop beter, want het snel afvuren van beide loopen eischt veel oefening."

Een kort oogenblik dacht Willem na. Hij wist, dat zijn vader tegen dergelijke dingen was, maar de verleiding was hem te sterk.

„Joost," sprak hij, „heb je voor deze buks patronen aan boord? Laat mij er dan één afvuren, en als het geweer niet stoot, dan wil ik het koopen."

Joost grabbelde in de kast, en haalde een met hagel geladen patroon voor den dag.

De machinist laadde de buks, waarop beiden zich naar boven begaven.

Snerpend koud blies de noordenwind over de rivier en laaghangende sneeuw wolken hadden den hemel bedekt. De avond was donker en somber, terwijl de dichtstbijzijnde voorwerpen slechts in vage trekken waren te onderscheiden.

Aan de overzijde van de haven lag een klein stuk grasveld, waarop allerlei materiaal

van de fabriek was opgeborgen. Een weinig verder stond een kleine keet, waarin zich eenige Noordbrabantsche polderjongens bevonden. Het fabrieksvolk zat warm en gezellig bij de vuren en op den stoomketel hun pijp te rooken en met elkander te praten; op de vaartuigen in de haven was alles beneden.

„Waar zal ik op schieten, Joost?” sprak Willem, en staroogde naar een voorwerp, waar hij zijn eerste schot op zou richten.

„Kijk,” sprak de machinist, „zie je gindsche witte plek, daar dwars over de wei? Dat is een baken voor de schepen, het staat op den steenen dam rechts van de haven.”

Het groote witte bord was in het donker flauw zichtbaar, en de ruimte tusschen dat bord en de boot, waarop beide mannen stonden, lag in het pikdonker. Zonder aarzelen echter legde Willem de buks aan de wang en drukte af.

Een vuurstraal schoot uit den loop, en tegelijk met den knal van het schot klonk een akelig wilde kreet, die beide jongelieden van schrik deed beven.

„Naar omlaag!” beet Joost zijn makker in het oor, „je hebt een der polderjongens getroffen. Geef hier de buks, en ga onmiddellijk naar de fabriek.”

„Laat niets blijken, wees kalm en koel-

bloedig, gedane zaken nemen geen keer; ik ga zien wat er gebeurd is."

Een oogenblik later riep de stoomfluit de werklieden aan den arbeid; de schafttijd was voorbij.

Als verwezen stond Willem aan zijn draai-bank. Hij had het oog echter niet van de deur gewend, ieder oogenblik verwachtende mannen binnen te zien komen, die een doode of doodelijk gewonde droegen. Het vreeselijkste zelfverwijf pijnigde hem.

Waarom ook geschoten in het donker, en waarom het geweer niet met naar boven gericht loop afgevuurd, dan was een ongeluk niet mogelijk geweest, maar nu! „O God, wees mij genadig, en geef, dat geen onschuldig bloed door mijne hand vergoten is," zoo bad de jongen in zijn angst.

Daar ging de deur open, en tegelijk met een koude windvlaag, die zijn lamp deed flikkeren, trad een kleine polderjongen binnen, met een oliekan in de hand, en een lach op het ronde, bruine gezicht.

„Wel, wel, Wimpje," sprak de jongen, in zijn Brabantschen tongval, „wat zij ik geschrokken. Daor was zoeven ons vaoder bijna doodgeschoten! De haogel is hem onder den arm doorgegaon, en het hum wel tien gaotjes in de jas gemaakt."

„Ik zou olie motten hebben,” vervolgde de jongen, „heb ie de maogezijnmeester niet gezien? Scheelde wat, dat ge zoo aokelig wit zie,” vroeg de jongen, terwijl hij den werkman verwonderd aanzag.

„Neen,” antwoordde deze, „ik heb het koud, maar zeg eens, is je vader geheel ongekwetst?”

„Jao,” sprak de jongen, „een paor schrampen aan den arm, anders niet.”

De knaap verwijderde zich, en den metaal-draaijer ging een zucht van het hart, terwijl de kleur terugkeerde op zijn wangen. „Gelukkig,” mompelde hij. Dat was dus goed afgelopen. Het had een waarschuwing voor hem moeten zijn zich dergelyk gevaarlijk speelgoed niet aan te schaffen, maar met de zorgeloosheid van zijn achttien jaren sloeg hij het in den wind, en kocht het geweer toch.

Zijn oude vader schudde het hoofd, toen hij met de buks thuiskwam. Hij bracht hem ernstig onder het oog, dat het bezit van een geweer voor hem zelve en voor anderen gevaarlijk was en gaf hem bevel er zich zoo spoedig mogelijk van te ontdoen.

Willem beloofde, om vader niet nog meer te vertoornen, het zoo gauw hij kon te verkoopen, doch haastte zich niet erg een kooper te zoeken. Ach, als een jongeling ergens zijn hart op zet en geen kracht tot weerstand

tegen de verleiding zoekt in het gebed, dan zal hij altijd eindigen met te bezwijken voor de verzoeking. Eer de winter nog was verstreken, was reeds menige vogel gevallen door zijn schot. Het stroopen werd hem een ware hartstocht, en hoewel hij dikwijls ternauwernood de vervolging der jachtopzieners ontkwam, en hij het geschoten wild bijna altijd weggaf, omdat hij het meestal niet thuis dorst brengen, verschafte de jacht hem toch zooveel genot, dat hij er alles voor trotseerde.

Keeren wij na deze uitweiding terug tot den Zaterdagavond, waarop ons verhaal aanvangt.

Reeds den ganschen dag speelde hem het plan door het hoofd, den volgenden morgen voor zonsopgang te gaan stroopen. Het was in den tijd van het jaar, dat de jonge eenden zoo goed als volwassen zijn en zich met de oude eenden ophouden in de uitgestrekte rietvelden en biesgorzen, waar velerlei waterwild verblijf houdt. De jachttijd was thans gesloten, dus de kans om wild onder schot te krijgen zoo goed als zeker, daar bijna nog geen geweschoten het verschrikt of verjaagd hadden. Dat alles weet Willem zeer goed en daarom wacht hij met ongeduld het stoppen der machine af, ten einde een begin van uitvoering te kunnen geven aan zijn plan.

Nu weerklinkt de stoomfluit: alle werktui-

gen komen in rust, en de werklieden verzamelen zich voor het loket, waar zij allen, één voor één, hun weekloon in ontvangst nemen, en dan, zich verlustigend in den schoonen zomeravond en hun kortstondige vrijheid, zich huiswaarts begeven.

De weg, dien Willem volgde, liep bochtig en kronkelend langs grienden en velden, en door het dichte lommer der hooge iepen, die aan weerszijden den weg omzoomden, speelde de avondzon met gouden glans.

Met snellen tred spoedde hij zich huiswaarts, licht van hart en vroolijk van gemoed. Toen hij bijna de ouderlijke woning bereikt had, sprong een langharige, wit- en bruinegevlekte hond met groote sprongen en onder uitbundig vreugdegeblaf tegen hem op. Lachend weerde hij den hond af en bracht hem met een tik om de ooren tot bedaren. „Ja, ja, Bello, morgenochtend gaan wij er op los, mijn jongen, en het zou mij al erg uit de hand vallen als wij geen boutjes onder schot kregen. En als ik ze onder schot krijg, dan krijg jij ze wel tusschen de tanden.”

Het was als verstond de hond ieder woord, want evenals zijn jonge meester was hij verzot op het verboden jachtvermaak.

Het verdere van den avond werd door Willem in gezelschap van vroolijke makkers

doorgebracht. Toen dezen zich huiswaarts begaven, en diepe stilte heerschte rondom, bracht Willem snel en heimelijk zijn geweer en patronen, benevens een paar laarzen in de oude boot, die aan zijn vader toebehoorde, en die vastgemeerd lag aan een knotwilg.

Een uur daarna lag alles in diepe rust.

Boven het slapende dorp drijft hoog aan den helderen hemel de zilveren maan, en een groote vrede daalt neder in dezen schoonen zomernacht.

Maar is er vrede in de natuur, niet in Willems harte. Onrustige droomen kwellen hem, en het treurige en toch zoo lieve beeld van zijn gestorven moeder verschijnt hem in den slaap, en het is als staren haar zachte oogen hem verwijtend aan. Telkens schrikt hij wakker.

Op den grooten zolder, waar hij slaapt, bevinden zich twee ramen tegenover elkander; het eene geeft uitzicht op velden en weiden en daarachter ligt het kerkje met het stille, in het maanlicht slapende kerkhof. Stil verlaat hij het bed, ten einde zijn broeder, wiens rustige, regelmatige ademhaling het eenige is, dat de stilte verbreekt, niet wakker te maken, en kijkt dan door het raam het kerkhof op. Tweestrijd is er in zijn hart, nu hij naar buiten ziet, en de bekoorlijkheid van den zomernacht neerdaalt in zijn voor indrukken zoo vatbaar gemoed.

Tweestrijd, als zijn oog op de oude dorpskerk blijft rusten, en moeders beeld hem weêr verschijnt, zooals daareven in zijn slaap.

Zwaar dreunen twee klokslagen van den toren, met lang natrillenden weêrklank wegstervend over de velden. Het is den luisterenden jongeling als sprak een engelenstem de woorden: „Gedenk den sabbatdag, dat gij dien heiligt.”

Hij zal te bed gaan; rustig zich naast zijn broeder nederleggen en trachten te slapen. De stem van den engel zal zegevieren over den Booze. Doch eerst door het andere venster, dat uitziet op het oosten, eens zien, of nog de dag niet begint te gloren. Onhoorbaar glijdt hij over den zolder, en door niets wordt de rustige slaap van zijn broeder gestoord; waarom ook? Deze bewandelt kalm zijn pad en gevoelt niets voor het verboden vermaak van zijn jongeren broeder.

Gansch anders is de aanblik door dit venster. Hier geen velden en weiden; hier geen kerkje of een door de maan beschenen kerkhof, maar donkere en sombere grienden, waar het oog ook staart. In de verte flonkeren enkele lichtjes met flauwen schijn. Het zijn de lantaarns in de masten der schepen, welke in de rivier, die langs den griendzoom stroomt, voor anker liggen.

Enkele lagere plekken duiden de plaats aan, waar biezenvelden en rietgorzen zich bevinden, die weer door sterke, basaltsteenen kribben of dammen zijn afgescheiden van de rivier.

En ver in het oosten, laag aan de kim verkondigt een flauwe gloed, dat weldra de korte zomernacht zal wijken voor den nieuwen dag.

Doch welk geluid is het, dat daar nauw hoorbaar doordringt tot Willems oor? Het doet hem snel het raam opschuiven, en luis-terend zich voorover buigen naar buiten.

Heerlijk en frisch voert de nachtlucht hem den geur van griend en beemd tegemoet, en diep ademend staart hij naar buiten. Ja, daar hoort hij het weêr, maar nu krachtig en duidelijk. Het is het kwaken van een eend in de verte, en het wordt regelmatig beantwoord; aan het toenemend gekwaak bemerkt de strooper, dat het wild talrijk is daar ginds in de rietgorzen.

Weg zijn zijn goede voornemens; zwijgen moet de stem van den engel, die fluisterde van Sabbatsrust en Sabbatsvrede. Hier spreekt de stem van den hartstocht. Met onweersaanbaar geweld bevangt hem de lust tot stroopen en vastberaden begint hij aan de uitvoering van zijn plan.

Geruischloos sluipt hij over den zolder naar den hoek, waar het waschgoed gereed ligt.

Hij haalt er na eenig zoeken zijn vuile wit linnen broek uit, welke hij die week op de fabriek gedragen heeft, benevens zijn blauwen kiel. Snel trekt hij beide aan en is gereed. Het raam een weinig hooger opschuiven, en er door klimmen, is het werk van een oogenblik.

Nu loopt hij door de dakgoot, waar een enkele aarzeling of mistred een doodelijken val zou kunnen veroorzaken; ongehinderd echter bereikt hij het einde van de goot, waar een afvoerbuis naar den grond loopt.

Met de behendigheid van een kat laat hij zich langs de pijp afzakken. Een oogenblik later staat hij voor de huisdeur en luistert of niemand ontwaakt, maar alles blijft stil daarbinnen.

Dan loopt hij op zijn bloote voeten om het oude huis heen, want achter de woning in den kleinen tuin staat het hondenhok, waar Bello verblijf houdt, die al even onrustig is als zijn baas.

De hond laat van uitbundige vreugde een zacht gejack hooren, maar een stomp voor den kop beduidt hem, dat hij zwijgen moet. Nu geeft hij geen geluid meer; slechts het glinsteren van zijn oogen, en het kwispelen van zijn staart verraden het plezier, waarmee hij zijn jongen meester zal volgen op het verboden pad.

Nu in de boot, de laarzen aangetrokken, de

ketting los, de roeriem in de handen, en snel afgeduwd.

Laag staat het water in de sloot, en het is maar ternauwernood, dat de boot vlot is. Op sommige plaatsen raakt de schuit den bodem, en slechts met de grootste krachtsinspanning gelukt het Willem om in dieper vaarwater te komen.

Nu kan hij roeien, en met onhoorbaren riemslag gaat de tocht langs grienden en rietvelden, door sloten en kreeken, waar soms onder het overhangend houtgewas een volslagen duisternis heerscht.

Vreemde geuren bezwangeren de lucht; geheimzinnige geluiden klinken van verre en nabij. Geluidloos vliegt een groote uil hem rakelings langs het hoofd, en de schorre kreet van den blauwen reiger verbreekt de stilte. Lokkend klinkt het eendengekwaak, en het fluitend voorbijsnorren van een zwerm snippen doet den strooper snel naar het geweer grijpen, maar reeds zijn zij buiten het bereik van zijn schot.

Heerlijk is hier de morgenstond. In volle pracht is de zon verrezen; de korte schemering wijkt, en slechts onder het hooge hout blijft de duisternis nog een wijle standhouden.

Het vogelheir ontwaakt. In een elzenstruik laat de zwarte merel zijn ver schallenden roep

weêrklinken. De vink slaat; de boschduif kirt; kwartel en lijster paren hun stemmen tot een loflied aan Gods schoone schepping.

Eindelijk heeft Willem het doel van zijn tocht bereikt. Voor hem ligt het uitgestrekte rietveld, waar hij zijn geluk wil beproeven.

Hij roeit zijn boot tot vlak bij den rietzoom en boort een roeispaan diep in den weeken bodem. Dan bindt hij het touw van zijn schuit er aan vast, en springt, door zijn hond gevolgd, en met de buks in de hand, op het rietgors.

Als een beweeglijke groene muur omringt hem het hooge riet. Maar zonder zich op te houden, dringt hij er in door, en achter hem sluiten zich de hooge halmen, zonder een enkel spoor na te laten.

Luid kwakend vliegen een paar wilde eenden voor hem op. Snel de buks aan de wang, en pang! knalt het schot. Met gesmoord geblaf vliegt de hond vooruit, en een oogenblik later hangt een bloedende eend aan den leeren riem, dien de strooper om het middel draagt.

Op het geluid van het schot vliegen gansche vluchten waterwild op. Eenden en talingen, snippen en reigers, duikers en meerkolven zoeken met angstig gekrijsch hun heil in de vlucht.

Maar voorwaarts dringt de strooper, altijd voorwaarts. Schot op schot weêrgalmt ver in

het rond, en steeds verder dringen jager en hond het rietveld in; steeds dieper zinken zijn laarzen in den weeken bodem, en steeds meer wild bindt hij aan zijn riem, terwijl het bloed der gedooide vogels hem langs de beenen droppelt.

Lustig blaft de hond, en de oogen van den jager schitteren van genot. Zijn wangen zijn hoogrood gekleurd van opwinding, want zoo-veel wild als dezen morgen trof hij nog nimmer aan.

Heet wordt het, brandend heet, tusschen het hooge riet. Steeds hooger klimt de zon, en geen tochtje wind vaart verfrisschend door de riethalmen.

Plotseling staat de strooper stil. Een eigenaardig geruisch gaat door het riet, en als hij naar zijn voeten kijkt, bemerkt hij een weinig water, dat zijn laarzen begint te omspoelen. Een koude schrik vaart hem door de leden.

„O, God! de vloed!” komt het over zijn sidderende lippen. Een snelle blik omhoog naar het riet, dat hem omringt, toont hem aan, dat het vorige getij ongeveer een halven voet boven zijn hoofd zijn hoogtepunt had bereikt. Dit is duidelijk zichtbaar aan het dunne laagje slijk, dat de vloed achtergelaten heeft. Als een donderslag treft hem die ontdekking. In de hitte van de jacht heeft hij

zorgeloos en zonder gedachte aan gevaar geen acht geslagen op het invallen van den vloed. Nu wordt hij er door overvallen, en klein, zeer klein is de kans op lijfsbehoud. Hij is zich volkomen bewust van het gevaar, dat thans op hem aanstormt. Trachten zijn boot te bereiken is onmogelijk. Blindelings is hij het riet ingedrongen, en het heeft zich achter hem gesloten zonder een spoor na te laten.

Slechts een enkele kans blijft hem over. Den rietzoom trachten te bereiken, en de kreek over te zwemmen, die hem van de grienden scheidt; maar eer hij den rand van het rietgors kan bereiken, zal de kreek door den vloed in een snelstroomende beek veranderd zijn. Klein, zeer klein is de kans op redding. Met de zon voor zich is hij zijn tocht op het gors begonnen, nu keert hij de zon den rug toe, en wendt het gelaat naar het westen. Met zijn geweerloop het riet wegduwend stormt hij voorwaarts, want de dood zit hem op de hielen.

Bij iederen voetstap spat reeds het water, dat als uit den grond oprijst, om hem heen. Het wild, dat aan den riem hangt, belemmert hem in zijn bewegingen, en zonder aarzelen werpt hij het van zich af.

Hoe schoon, hoe heerlijk schoon schijnt hem nu het leven, nu hij het waarschijnlijk zal moeten verliezen.

Als bazuingeschal klinkt het in zijn ooren: „Gedenk den Sabbatdag, dat gij dien heiligt.”

„O, God! erbarming, spaar mijn leven!” roept hij uit in zijn angst, maar slechts het gekwaak der wegvliegende watervogels geeft antwoord op dien kreet.

Hooger stijgt het water en vreeselijk wordt de strijd van den strooper om vooruit te komen. Een somber beeld komt hem voor oogen met zeldzame duidelijkheid.

Indien het hem niet gelukt den rietzoom spoedig te bereiken, dan zal hij uitgeput neerzinken, of in een diepte raken; in beide gevallen zal de uitkomst dezelfde zijn — verdrinken.

Het riet om hem heen zal beletten dat zijn lijk wegdrijft, en met afgrijselijke duidelijkheid ziet hij de kraaien zich vergasten aan het lichaam van den drenkeling.

Hij ziet de smart van zijn ouden vader, wiens grijs hoofd zich buigen zal onder den slag, nog verscherpt door de wetenschap, dat zijn jongste zoon stierf als een strooper, op Zondagmorgen....

Zijn trouwe broeder zal hem zoeken, maar zeker niet vinden hier op dit verlaten rietgors.

Wanhoop grijpt hem aan; reeds reikt het water hem tot de borst, en met geweldige krachtsinspanning komt hij toch slechts langzaam vooruit.

Zijn geweer wordt zwaar als lood in zijn vermoeide handen. Zal hij het wegwerpen? Een oogenblik blijft hij hijgend staan. Nog tien of elf patronen heeft hij in den borstzak van zijn blauwen kiel, en in het snelst mogelijk tempo vuurt hij ze alle af; dan werpt hij de buks van zich af. De zon schittert als een weerlicht op den blanken loop, eer zij met een plons in het water verdwijnt. Aan den wal zal mogelijk iemand zich afvragen, wat daarginds op dat gors gebeurt. Komt hulp te laat om hem het leven te redden, dan kan het een aanwijzing zijn voor het vinden van zijn lijk.

Terwijl de witte kruitdamp hem omgeeft, strompelt hij weêr vooruit, maar een doodelijke vermoeienis begint zijn kracht te verlammen.

Zijn slapen kloppen; het suist hem in de ooren; en het is hem als drukt een reuzenvuist zijn borst te zamen. Zijn knieën knikken, en een machtig verlangen naar rust komt over hem. Maar rust beteekent de dood.... doch de doodsangst wijkt voor dat verlangen.

Als werktuiglijk houdt hij het hoofd nog boven water en eensklaps wordt het lichter om hem heen.

Willem heeft den rietzoom bereikt, en hier stijgt de bodem een weinig. Dit wekt weer de zucht tot redding in hem op, want slechts door een kreek er van gescheiden, ligt daar

de vriend voor hem, in al de heerlijkheid van den zomermorgen.

Het is hem, alsof het water, dat reeds tot den hals gestegen is, hem opheft. Hij trapt de hielen tegen elkander, en het gelukt hem, na een oogenblik tobben, zijn laarzen uit te schoppen.

Nu moet hij zwemmen, en met inspanning van zijn laatste krachten slaat hij de armen uit en schiet in de snel stroomende kreek.

Een oogenblik worstelt hij nog in den fel-len stroom met het vage bewustzijn, dat hij moet strijden voor het jonge, heerlijke leven, zoolang hij nog een arm bewegen kan en een ademtocht hem rest.

Doch zijn krachten zijn volkomen uitgeput, en zonder hulp zal hij nimmer den reddenden oever bereiken.

Reeds eenmaal dompelt het moede hoofd onder water, weer komt het boven, en ziet zijn verduisterd oog den groenen vriendoever met zijn gouden rand van gele lischbloemen.

Het is hem als klinkt verwijderde muziek hem in de ooren, en rusten, rusten, slapen wil hij.

Hij voelt niet meer, dat zijn trouwe hond, die steeds achter hem gezwommen heeft, hem met de tanden in den schouder grijpt, en het zinkende hoofd tracht op te heffen.

Hij hoort niet den snellen riemslag, die hem in het uiterste oogenblik redding brengt, en voelt niet de sterke handen, die hem optillen en in de boot leggen. Toch is het zoo, hij is gered.

In het kleine, met riet gedekte huisje, aan den eenzamen dijk, slaapt Ewout, de oude griendwerker, en half dommeland in het nog vroege morgenuur, schrikt hij op door het dreunen van geweerschoten.

Een oogenblik luistert hij en telt de snel elkander opvolgende schoten. Dan begrijpt hij alles.

„Moeder!” roept hij tot zijn vrouw, „er is iemand op het rietgors in gevaar, ik ga er heen.”

Vliegensvlug trekt hij zijn broek aan, zet zijn pet op, loopt dwars den dijk over, en springt in zijn boot. Het angstig huilen van Willems hond wijst hem den weg.

Zijn boot vliegt over het water, en spoedig is hij op de plek, waar man en hond met den dood worstelen. Met veel moeite hijscht hij den bewusteloozen strooper in zijn schuit, om er dan den hond in te sjoeren, die bijna even uitgeput is als zijn baas.

Onbeweeglijk en bleek als een doode ligt Willem in de boot, die door Ewout snel naar den dijk geroeid wordt, terwijl de hond hem

gelaat en handen lekt, en dan weer den ouden vriendwerker met zijn verstandige oogen aankijkt, als wilde hij vragen, waarom zijn meester zoo stil is. Doch de oude man heeft geen tijd om acht te slaan op den hond, de toestand van den drenkeling vordert al zijn aandacht.

Hij draagt hem met behulp van de oude vrouw uit de boot, en legt hem achter de hooge doornheg, die zijn huisje omringt, op het zachte gras, waar de zon hem niet in het gelaat schijnt. Hier past hij, door zijn vrouw geholpen, alle middelen, die zijn goed hart en groote ervaring hem aan de hand doen, op den bewustelooze toe. Na eenigen tijd wordt zijn pogen met succes bekroond. Er komt eenige kleur op het gelaat van den jonkman; krampachtig trekken zich de handen saam, een diepe zucht doet de borst zwellen, de oogen openen zich; en langzaam keert het bewustzijn weer.

Verwonderd kijkt Willem om zich heen, en doet blijkbaar moeite om zich rekenschap te geven van zijn aanwezigheid op deze plaats.

Dan valt zijn oog op zijn met slijk bedekten en nog druipnatten hond, daarna op Ewout en zijn vrouw. Een gevoel van onuitsprekelijke dankbaarheid doet hem het harte kloppen, en drijft hem de tranen in de oogen.

„Ewout,” zegt hij, en zijn stem klinkt zwak

als van een kind, „Ewout, naast God heb ik mijn leven aan u te danken, want de dood was zóó nabij, als hij een mensch maar wezen kan, en nimmer, nimmer zal ik dat vergeten! Want sterven met de wetenschap dat men iets doet, dat kwaad is in Gods heilig oog, zie Ewout, dat maakte mij den strijd zoo bang. Eerst nu weet ik, hoe zoet het leven en hoe zwaar, hoe vreeselijk zwaar het is, als de dood den mensch aangrijnst, die niet met God gerekend heeft, en onvoorbereid op de uiterste grens van leven en dood zich bevindt.”

Uitgeput zweeg Willem, en Ewout veegde met den rug van zijn harde hand een traan uit het oog, en sprak: „Zie, mijn jongen, dat ik je daarginds van het verdrinken redde, beteekent voor mij niets, en dus daarvoor geen dank. Maar als je leven zijn gewonen gang weer gaat en de tijd de herinnering aan dezen morgen steeds meer doet verflauwen, tracht je dan altijd te herinneren, dat het God was, die je den ouden Ewout ter hulpe zond. Nog eens, voor mij geen dank of belooning, maar wees uw Vader hierboven dankbaar, met al de kracht, die in je is.”

„En nu,” vervolgde Ewout, „zal ik naar je vaders huis gaan, en daar vertellen wat je dezen morgen is overkomen. Je broer kan mij dan helpen je thuis te brengen, want ik

vrees dat het loopen je vandaag niet gemakkelijk zal vallen."

Doch Willem kwam hier met kracht tegen op.

„Neen, Ewout, neen, dat niet; zeg mij eerst, hoe laat het is: als het nog geen halfacht is, moet ik thuis zien te komen eer vader zijn bed verlaat, want het verdriet, mij op deze wijze tehuis te zien komen, moet ik den ouden man besparen. Al zou ik naar huis kruipen, in dezen toestand moet hij mij niet zien."

De oude vrouw ging in huis om op de klok te zien, en kwam terug met het bericht, dat het nog pas even halfzeven geslagen had, en Willem dus nog een uur tijd had, eer zijn vader ontwaakte.

Toen wist Ewout raad. „Weet je wat wij zullen doen? Drink eerst een glas versche geitenmelk, dat zal je goed doen. Dan gaan we weer in de schuit, en breng ik je vlak voor je vaders huis aan wal."

Een oogenblik later voer Willem weer door dezelfde slooten en kreeken zooals eenige uren geleden, doch toen vol moed, en kracht, en nu — met moeite hield hij zich op de zitbank overeind. Hij had geen oor voor het heerlijk lied der vogels, en geen oog voor de bloemen of de zich in het zonnegoud badende grienden, want de overspanning was te groot geweest, en hij gevoelde zich ziek en zwak.

„Wij zijn er, Wim,” sprak Ewout, „en ik geloof dat het hoog tijd is ook, want je zit te waggelen op de bank.”

Meer door den vriendwerker gedragen dan loopend bereikte hij de huisdeur, en strompelde binnen. De huishoudster zijns vaders was reeds op.

„Willem, wat scheelt je, wat is er gebeurd?” vroeg deze angstig, terwijl de jongeling op een stoel neerzank. „Ben je ziek of gewond, zal ik den baas wakker roepen?”

„Neen, neen, wees stil,” was het antwoord, „ik heb gestroopt en ben bijna verdronken, doch zeg er niets van aan vader, het zou hem zoo'n verdriet doen; ik ga naar bed, help mij maar de trap op, dan zal alles wel terecht komen. Zul je niets zeggen?”

Neen, zij zou niets zeggen, de goede boerendeern; zij wist wel, dat Willem stroopte, al begreep zij niet, hoe hij buitenshuis kwam, en er nooit iemand wakker werd of een deur hoorde opengaan.

Eindelijk lag hij te bed; zijn natte kleeren had hij uitgetrokken en bij het waschgoed gelegd, waar hij het dien nacht vandaan had gehaald en zijn schoon goed, dat gereed lag, aangetrokken.

Zijn broeder ontwaakte, doch bemerkte niets en toen deze het bed verliet sliep Willem zoo

vast, dat hij hem, na een vergeefsche poging om hem wakker te maken, maar stil liet liggen.

Hij sliep bijna den ganschen dag. Toen men hem schier met geweld wakker maakte, be-
weerde hij, dat hij zich niet wel gevoelde. Tegen den avond echter kwam hij op, at en
dronk en gevoelde zich aanmerkelijk beter.

Den volgenden dag ging hij als gewoonlijk naar de fabriek.

Maar hijzelf was nog lang niet als gewoon. De ernstige waarschuwing had een diep gevoel van schuldbesef bij hem gewekt, en nog dien eigen avond beleed hij zijn vromen vader de groote zonde, die hij begaan had. Deze liet niet na hem er op te wijzen dat hij met zijne schuld moest gaan niet alleen tot menschen, maar allereerst tot God, bij wien alleen volkomen vergeving van alle zonden is.

Maanden verliepen, eer hij weer was zooals voorheen.

Thans is dat alles reeds jaren geleden. Willem stroopt sinds lang niet meer, doch als hij terugdenkt aan dien Zondagmorgen, waarin de dood hem zoo nabij was, dan staat alles hem weer helder voor den geest en dankbaar moet hij erkennen: God wilde mijn levensdraad niet afsnijden, maar den overtreder een les bezorgen, die deze nimmer zou vergeten.
